

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของการฟื้นฟูสมรรถภาพปอดร่วมกับการสนับสนุนของครอบครัวต่อ
คุณภาพชีวิตผู้ที่เป็น โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

ผู้เขียน นางสาวกมลวรรณ จันตระกุล

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีลักษณ์ วรรณฤทธิ์	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพาพร วงศ์หงษ์กุล	กรรมการ

บทคัดย่อ

ผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังมักจะเกิดอาการหายใจเหนื่อยหอบ และมีอาการกำเริบได้เป็นระยะๆ การฟื้นฟูสมรรถภาพปอด เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ป่วยสามารถควบคุมอาการของโรคได้ และหากผู้ป่วยได้รับการสนับสนุนของครอบครัวร่วมด้วย ก็อาจช่วยให้ผู้ป่วยได้มีการปฏิบัติพฤติกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพปอด อันจะเป็นผลให้ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตที่ดี การวิจัยทั้งหมดลงในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการฟื้นฟูสมรรถภาพปอดร่วมกับการสนับสนุนของครอบครัวต่อคุณภาพชีวิตผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังและครอบครัว ที่คลินิกโรคปอด แผนกผู้ป่วยนอกอายุรกรรม โรงพยาบาลพะเยา ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2547 ถึงเดือนกรกฎาคม 2547 จำนวน 30 ราย โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 15 ราย และกลุ่มทดลอง 15 ราย กำหนดเพศ อายุ ระดับความรุนแรงของโรค และยาที่ใช้ในการรักษา ให้คล้ายคลึงกัน กลุ่มทดลองจะได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพปอดร่วมกับการสนับสนุนของครอบครัว กลุ่มควบคุมจะได้รับการพยาบาลตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนบุคคล 2) แบบวัดดัชนีคุณภาพชีวิต 3) โปรแกรมการฟื้นฟูสมรรถภาพปอดร่วมกับการสนับสนุนของครอบครัว 4) คู่มือการฟื้นฟูสมรรถภาพปอดสำหรับผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง 5) ตารางสำหรับบันทึกจำนวนครั้งในการออกกำลังกายร่วมกับการบริหารการหายใจแบบเป่าปาก 6) แบบประเมินการรับรู้การสนับสนุนของครอบครัวในการฟื้นฟูสมรรถภาพปอด

ผลการศึกษาพบว่า

1. คุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังหลังได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพปอดร่วมกับการสนับสนุนของครอบครัวดีกว่าก่อนได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพร่วมกับการสนับสนุนของครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. คุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังกลุ่มทดลองหลังจากที่ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพปอด ร่วมกับการสนับสนุนของครอบครัวดีกว่าคุณภาพชีวิตของกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าควรจะให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ได้มีการฟื้นฟูสมรรถภาพปอดอย่างต่อเนื่อง อันจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้ป่วย

Thesis Title Effect of Pulmonary Rehabilitation with Family Support on Quality of Life Among Persons with Chronic Obstructive Pulmonary Disease

Author Miss Kamonwan Jantrakul

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Thesis Advisory Committee

Assistant Prof. Dr. Taweeluk Vannarit Chairperson

Assistant Prof. Dr. Tipaporn Wonghongkul Member

ABSTRACT

Chronic obstructive pulmonary disease (COPD) patients usually experience dyspnea and exacerbation. Pulmonary rehabilitation is one means that can help patients to have control over these symptoms. If patients receive family support that may help them adhere to a pulmonary rehabilitation. As a result, the patient's quality of life will improve. The purpose of the quasi-experimental study was to examine the effect of pulmonary rehabilitation with family support on quality of life among persons with COPD. The subjects were 30 COPD patients attending the pulmonary clinic, medical outpatient Department, Phayao Hospital from March to July 2004. They were purposively selected and assigned to the experimental and control groups, 15 in each, by matching gender, age, level of severity of COPD, and medication used. Subjects in the experimental group received a pulmonary rehabilitation with family support program whereas those in the control group received routine nursing care. The research instruments consisted of 1) Demographic Data Recording Form, 2) the Quality of Life Index, 3) the program of pulmonary rehabilitation with family support, 4) Hand-book for pulmonary rehabilitation, 5) the exercise recording form, and 6) the perception of family support in pulmonary rehabilitation appraisal form.

The results of this study revealed that:

1. Quality of life of the COPD patients after receiving pulmonary rehabilitation with family support was significantly higher than before, ($p < .01$); and
2. Quality of life of the COPD patients after receiving pulmonary rehabilitation with family support was significantly higher than those who did not, ($p < .01$).

These findings suggest that the pulmonary rehabilitation with family support should be applied to enhance the adherence to pulmonary rehabilitation among persons with COPD. Thus, their quality of life could be improved.